اخبار کوتاه

تاکنون پنج بار رکورد مصرف برق شکسته شده است

سخنگوی صنعت برق گفت: تاکنون ۸۵ میلیون مشترک برق که مصرف برق خود را نسبت به دوره مشابه پارسال کاهش دادند مشمول دریافت پاداش صرفه جویی شدند.

به گزارش پیام آشنا، مصطفی رجبی مشهدی سخنگوی صنعت برق گفت: تاکنون ۳۴ درصد از مشترکان (۸۵ میلیون مشترک برق) که مصرف برق خود را نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش دادند مشمول دریافت پاداش صرفه جویی شدند.

وی ادامه داد: امسال با اجرای پویش با انرژی و ارائه جوایز ارزنده از جمله ۳۰۰ خودرو، به مشترکانی که مصارف خود را کاهش دادند نظیر دو سال گذشته پاداش صرفه جویی پرداخت خواهد شد.

رجبی مشهدی با بیان اینکه در طرح امسال مشترکانی که مصرف برق خود را نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش داده باشند، مشمول دریافت پاداش صرفه جویی می‌شوند، گفت: بر اساس پایش نهایی صورت گرفته از ۲۵ میلیون قبوض برق قرائت شده، ۳۴ درصد از مشترکان (بیش از ۸ و نیم میلیون مشترک برق) تاکنون دریافت مشمول پاداش شدهاند. مدیرعامل توانیر با اشاره به اینکه قرائت قبوض همچنان ادامه دارد، از افزایش مشمولان پاداش صرفه جویی خبر داد و خاطرنشان کرد: در این میان قبوض برق ۹۰۰ هزار مشترک که معادل ۱۱ درصد از مشترکان خانگی می‌شود، کاملاً رایگان شده است. وی مبلغ پاداش اختصاص یافته به مشترکان را نیز ۱۸۰ میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: مشترکان می‌توانند با تنظیم دمای کولر روی ۲۴ درجه و یا استفاده از دور کند کولرهای آبی، ضمن کاهش مصرف برق، مشمول دریافت پاداش صرفه جویی شوند و در عین حال شانس خود را برای شرکت در مسابقه با انرژی و دریافت میلیون‌ها جایزه نقدی و غیر نقدی به طور تصاعدی افزایش دهند. مدیرعامل توانیر افزود: در طرح پاداش صرفه جویی، مبلغ پاداش روی قبوض برق اعمال و از هزینه برق مصرفی مشترکان کاسته می‌شود و برخی مشترکان قبض رایگان خواهند داشت. وی همچنین گفت: از ابتدای تابستان تاکنون چهار بار رکورد مصرف برق شکسته شده و امروز با عبور از مرز ۷۷ هزار و ۵۰۰ مگاوات این اتفاق برای پنجمین بار رخ داد.

رجبی مشهدی ضمن اشاره به ثبت رکورد جدید در مصرف برق کشور ادامه داد: امروز چهارشنبه بیستم تیر ماه میزان تقاضا برای مصرف برق در کشور از مرز ۷۷ هزار و ۵۰۰ مگاوات نیز گذشت.

وی درباره گرمای بی سابقه هوا در نخستین ماه تابستان افزود: به همین علت از ابتدای تابستان تاکنون چهار بار رکورد مصرف برق شکسته شده و امروز با عبور از مرز ۷۷ هزار و ۵۰۰ مگاوات این اتفاق برای پنجمین بار رخ داد. مدیرعامل توانیر با بیان اینکه اوج مصرف برق سال گذشته در همین روز ۷۱ هزار و ۳۶۰ مگاوات بود، گفت: امسال با توجه به تداوم گرما این میزان مصرف افزایش ۸.۶ درصدی مصرف را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد که عدد بسیار بزرگی است. رجبی مشهدی از مشترکان درخواست کرد: تا با مصرف بهینه برق و انجام راهکارهای ساده به ویژه قرار دادن کولرهای آبی بر روی دور کند و عدم استفاده از وسایل برقی غیرضروری و پرمصرف در ساعات اوج مصرف خادمان خود در صنعت برق کشور را برای تأمین برق پایدار یاری کنند.

هر کیلو گرم گوشت مرغ بین ۷۸ تا ۸۶ هزار تومان در نوسان است

رصد بازار نشان میدهد که قیمت گوشت قرمز تغییری نکرده اما هر کیلو گرم گوشت مرغ بین ۷۸ تا ۸۵۸۰۰ تومان متغیر است.

به گزارش پیام آشنا، رصد هفتگی بازار کالاهای اساسی انجام شد. قیمت مصوب کالاهای اساسی هنوز ابلاغ نشده و نرخ اقلام به استثنا کالاهایی که ابتدای سال تغییر کردند به قیمت سال گذشته عرضه می‌شود قیمت گوشت قرمز تغییری نکرده اما هر کیلو گرم گوشت مرغ بین ۷۸ تا ۸۵۸۰۰ تومان متغیر است. تخم مرغ نیز به دلیل گرمای هوا و فساد پذیر بودن آن تا حدود هر شانه ۷۵ هزار تومان هم کاهش یافته است. در حال حاضر نرخ این محصول پروتئینی بین ۷۵ تا ۱۳۰ هزار تومان متغیر است.

ادعای واگذاری پنج شرکت به ستاد اجرایی فرمان امام (ره) تکذیب شد

سازمان خصوصی سازی ادعای واگذاری پنج شرکت دولتی به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) را تکذیب و اعلام کرد: واگذاری شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری از طریق بازار سرمایه در دستور کار قرار دارد.

به گزارش پیام آشنا، سازمان خصوصی سازی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: در پی انتشار یک توئیت در شبکه اجتماعی ایکس (توئیتر) مبنی بر واگذاری پنج شرکت به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به اطلاع مردم شریف ایران می‌رساند: ضمن تاکید بر تحقق شعار سال و بر اساس رویکردها و سیاست‌های اخیر سازمان خصوصی سازی و هم راستا با مردمی سازی اقتصاد و افزایش شفافیت و رقابت، واگذاری شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری از طریق بازار سرمایه در دستور کار قرار گرفته است.

بر همین اساس، در خصوص پنج شرکت مذکور در توییت انتشار یافته، به اطلاع می‌رساند که تشکیل پرونده دو شرکت گاز پارسیان و جهِ از ماندهٔ قبل در سازمان خصوصی سازی شروع شده بود و هم اکنون در مراحل پایانی عرضه از طریق فرابورس است.

سازمان خصوصی سازی در این اطلاعیه افزود: در خصوص دو شرکت پالایش نفت آبادان و طراحی و ساختمان نفت نیز اخیراً مرحله پذیرش را طی کرده و فرایند تشکیل پرونده دو شرکت در فرابورس آغاز شده است. بر اساس این گزارش، در خصوص شرکت کشت و صنعت مغان هم پس از واگذاری به خریدار به علت پاره‌ای مشکلات، قرارداد در سال ۱۳۹۹ از طریق هیأت داوری ابطال شد و هم اکنون فرایند حسابرسی ویژه در خصوص شرکت در حال اجرا است که به طور همزمان فرایند پذیرش این شرکت از طریق فرابورس آغاز شده و بدیهی است که پس از پذیرش در فرابورس، فرایند قیمت گذاری این شرکت و نهایتاً عرضه آن از طریق فرابورس اجرا خواهد شد. لذا، قویاً واگذاری شرکت‌های مذکور به ستاد اجرایی فرمان امام (ره) تکذیب می‌شود.

بانک مرکزی اعلام کرد؛

آغاز فروش ارز اربعین توسط ۷ بانک از ۷ مرداد

بانک مرکزی دستورالعمل «ترتیبات تامین و عرضه ارز دینار به زائرین اربعین حسینی (ع) در سال ۱۴۰۳» را به ۷ بانک عامل ابلاغ کرد.

به گزارش پیام آشنا، با توجه به در پیش بودن ایام اربعین حسینی (ع) و در راستای تکریم و تسهیل شرایط عزیمت هموطنان ایرانی به عتبات عالیات در سال جاری، بانک مرکزی دستورالعمل «ترتیبات تأمین و عرضه ارز دینار به زائرین اربعین حسینی (ع) در سال ۱۴۰۳» را به هفت بانک عامل ملی ایران، تجارت، صادرات ایران، ملت، پست بانک، پارسیان و سپه ابلاغ کرد.

متن دستورالعمل مورد اشاره به شرح زیر است:

۱- فروش ارز (اسکناس) به زائرین متقاضی اربعین حسینی، حداکثر به مبلغ ۲۰۰،۰۰۰ دینار عراقی، به هر زائر به نرخ فروش اسکناس مرکز مبادله ارز و طلای ایران (ETS) خواهد بود. ضمناً دریافت هرگونه کارمزد و یا هزینه از متقاضی به جز معادل ریالی ارز مورد تقاضا (بر اساس نرخ مرکز مبادله) ممنوع است.

۲- تأمین و پرداخت ارز از محل منابع امانی بانک مرکزی که در اختیار آن بانک قرار می‌گیرد انجام خواهد شد. در این ارتباط مقتضی است هماهنگی لازم را با اداره عملیات ارزی این بانک به عمل آورند.

۳- فروش ارز به زائرین بالای پنج سال (متولدین اول شهریور ۱۳۹۸ به قبل) از تاریخ هفتم مرداد ۱۴۰۳ تا پایان روز سوم شهریور ۱۴۰۳ با ارائه اصل کارت ملی و گذرنامه یا «برگه تردد اربعین» معتبر زائر، ثبت در سامانه "نظرات ارز (سنا) " در سرفصل «ارز زیارتی اربعین» (کد سرفصل ۵۰) و با الزام درج کد رهگیری در سامانه مربوطه امکان پذیر است.

ضمناً کد رهگیری در سامانه مربوطه (کد ملی متقاضی) پس از طی فرآیند ثبت‌نام در سامانه سماج، فعال می‌گردد.

مقتضی است بانک عامل اقدام لازم جهت توجیه کاربران سامانه سنا نسبت به ثبت دقیق موارد صدراشاره و علی‌الخصوص ثبت محل تأمین ارز فروخته شده را اتخاذ کند.

تبصره: در خصوص زائرین بیش ۵ تا ۱۵ سال باید اصل شناسنامه به جای کارت ملی ارائه شود.

۴- آن بانک ضمن اطلاع‌رسانی در خصوص اسامی و آدرس شعب منتخب، باید ترتیبی اتخاذ نماید که شعب منتخب در کلیه ایام غیر تعطیل در محدوده تاریخ اعلام شده در بند (۳)، نسبت به فروش ارز به زائرین گرامی اقدام کنند. همچنین لازم است در شرایط مقتضی بنابر دستور این بانک آمادگی لازم برای تداوم فعالیت فروش در ایام تعطیل را هم وجود داشته باشند.

۵- سرپرستان خانوار می‌توانند به‌منظور خرید ارز اربعین اعضای خانواده خود (همسر و فرزندان) یا در دست داشتن کلیه مدارک هویتی خود و اعضای خانواده به شعب آن بانک مراجعه نمایند. عدم حضور سایر اعضای خانواده در شعب فروش ارز بلامانع بوده و سرپرست خانوار می‌تواند با کارت‌بانکی خود نسبت به خرید ارز برای اعضای خانواده خود اقدام کند.

۶- فروش ارز بابت سرفصل فوق، محدودیتی بابت فروش ارز مسافرتی در سال جاری برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

۷- به‌منظور رفاه حال زائرین و در صورت فراهم بودن شرایط، فروش ارز در بستر سامانه‌های اینترنتی بانک‌های عامل، با احراز هویت کامل مشتری و پذیرش کلیه مسوولیت‌های مترتب از سوی آن بانک امکان‌پذیر است. ضمناً در این ارتباط لازم است آن بانک قبلاً هماهنگی لازم را با اداره پایش بازار از این بانک به‌عمل آورند.

۸- مقتضی است آن بانک اقدامات لازم جهت انجام عملیات بازخرید مازاد ارز فروخته شده از زائرین محترم را حسب دستور این بانک تا روز چهارشنبه مورخ ۲۲ شهریور ۱۴۰۳ با نرخ خرید اسکناس مرکز مبادله ارز و طلای ایران (ETS) معمول نماید. لازم به توضیح است عملیات بازخرید اسکناس فروخته شده در سرفصل مزبور فاقد هرگونه کارمزد است.

تبصره ۱: بازخرید ارز فروخته شده در سرفصل مزبور صرفاً توسط بانک اولیه عامل فروش مجاز است.

نامداری خبر داد

آغاز طرح جداسازی شبکه آب های سطحی از فاضلاب خانگی در کرج

مدیر عامل شرکت آبفا استان البرز از آغاز اجرای طرح جداسازی شبکه آبهای سطحی از فاضلاب های خانگی در کلاشهر کرج خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، حمیدرضا نامداری در حاشیه اجرای این طرح گفت: براین اساس یک شبکه جدا از شبکه فاضلاب برای جمع آوری آبهای سطحی با کمک شهرداری در هسته مرکزی شهر کرج احداث می شود.

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان البرز افزود: این طرح در راستای استاندارد سازی فرایند دفع بهداشتی فاضلاب به اجرا در آمده است.

وی ادامه داد: عملیات جداسازی کلکتور مشترک شبکه فاضلاب آبفا البرز از آب های سطحی شهرداری کرج به منظور تفکیک و جلوگیری از هرگونه معضل زیست محیطی اجرا می شود.

نامداری اظهار کرد: عملیات مذکور در محدوده خیابان های چالوس، یرغان، ادهم تا محدوده طالقانی کرج در قالب اجرای خطوط اصلی فاضلاب خیابان بهار کرج به اجرا درآمد.

مدیرعامل شرکت آبفا البرز گفت: این پروژه به جلسه ۱۰ مورخ ۱۴۰۳/۴/۱۰ شورای عالی آبفا کشور ارائه شده و با مبلغ اولیه ۵۴۷ میلیارد ریال آغاز و طی مدت زمان ۱۸ ماه وارد مدار بهره برداری می شود.

۲۸ هزار خانه در روستاهای البرز سنددار شد

مدیرکل بنیاد مسکن البرز گفت: تاکنون از مجموع ۶۰ هزار مسکن روستایی که در استان وجود دارد برای حدود ۲۸ هزار واحد سند صادر شده است.

به گزارش پیام آشنا، علی محمدی با اشاره به اینکه طی سه سال گذشته با همکاری اداره کل ثبت اسناد استان البرز اقدامات مناسبی در خصوص ثبت اسناد املاک داخل بافت روستاها صورت گرفته، اظهار کرد: طی این مدت در شهرستان کرج بیش از سه هزار و ۸۹ جلد سند صادر شده است.

وی ادامه داد: تاکنون از مجموع ۶۰ هزار مسکن روستایی که در استان وجود دارد برای حدود ۲۸ هزار واحد سند صادر شده است.

وی با اشاره به تمرکز بنیاد مسکن برای مقاوم سازی مسکن‌های روستایی توضیح داد: طی این مدت حدود ۳۲ هزار واحد مقاوم سازی شده است.

این مسئول اظهار کرد: طی سه سال گذشته عملیات احداث بیش از ۹ هزار واحد مسکن روستایی جدید آغاز شده که چیزی حدود ۱۶۴۸ واحد از آنها در قالب تسهیلات بهسازی بوده‌است.

محمدی خاطرنشان کرد: با احتساب طرح های دیگر بنیاد مسکن، بیش از ۱۱ واحد مسکن شهری و روستایی در حوزه بنیاد مسکن در حال ساخت است.

مدیرکل بنیاد مسکن البرز گفت: طی سه سال گذشته در مجموع هزار و ۲۳۸ واحد مسکونی در حوزه روستایی و ۱۳۱ واحد هم در حوزه شهری احداث و واجدین شرایط تحویل داده شده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه در سطح استان حدود ۲۵۲ روستا داریم که بالای ۲۰ خلوار جمعیت دارند، افزود: طی سه سال گذشته بازنگری طرح هادی روستایی در ۹۰ مورد از آنها انجام شده است.

محمدی در ادامه از راه اندازی سامانه نظام فنی روستایی خبر داد و بیان کرد: هرگونه ساخت و ساز و صدور جواز واحدهای مسکونی روستایی از مراحل تهیه نقشه و استعلام تا زمان ساخت و بهره برداری با نظارت ناظران این حوزه انجام می‌شود.

۹/۳ درصد؛ نرخ بیکاری البرز

بررسی آمار نرخ بیکاری به تفکیک استان‌های کشور حاکی از آن است که ۱۶ استان کشور، نرخ بیکاری بیشتری از رقم ۷.۷ درصد ثبت‌شده در کل کشور ثبت کردهاند. در این میان، پنج استان نیز همچنان نرخ بیکاری دورقمی دارند.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از تجارت نیوز، مرکز آمار ایران ۲۰ تیرماه، با انتشار جدیدترین نتایج طرح آمارگیری نیروی کار، داده‌های مربوط به مهم‌ترین شاخص‌های بازار کار از جمله نرخ مشارکت اقتصادی و نرخ بیکاری در بهار ۱۴۰۳ را ارائه کرد. بر اساس ارقام منتشرشده در این گزارش، در سه‌ماهه نخست سال جاری، نرخ مشارکت اقتصادی و به تبع آن، نرخ بیکاری نیز افت کرده است. همچنین مرکز آمار ایران این آمار و ارقام را به تفکیک استان‌ها و همچنین مناطق شهری و روستایی نیز منتشر کرده که در ادامه این گزارش مورد بررسی قرار می‌گیرند.

کاهش ۰.۴ واحد درصدی نرخ بیکاری

با استناد به آخرین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت بازار کار، جمعیت در سن کار که بیش از ۱۵ سال دارند، در بهار امسال از ۶۵ میلیون نفر گذر کرده است. ۴۱.۲ درصد از این افراد، جمعیت فعال اقتصادی به شمار می‌روند که شاغل یا در جست‌وجوی کار هستند و نرخ مشارکت اقتصادی را تشکیل می‌دهند. گفتنی است نرخ مشارکت اقتصادی در پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۴۱.۳ درصد ثبت شده بود.

همچنین بر اساس این آمار، از کل جمعیت فعال اقتصادی ۷.۷ درصد بیکار هستند. این در حالی است که نرخ بیکاری سال ۱۴۰۲ معادل ۸.۱ درصد ثبت شده بود.

کدام استان‌ها بالاترین آمار بیکاری را دارد؟

بررسی آمار نرخ بیکاری به تفکیک استان‌های کشور حاکی از آن است که ۱۶ استان کشور، نرخ بیکاری بیشتری از رقم ۷.۷ درصد ثبت‌شده در کل کشور ثبت کردهاند. در این میان، پنج استان نیز همچنان نرخ بیکاری دورقمی دارند.

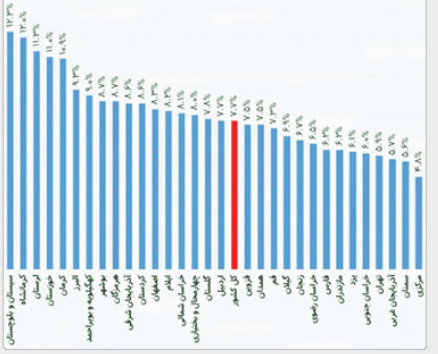

گرفته‌اند. دو استان خوزستان با ۱۱ درصد و کرمان با ۱۰.۹ درصد نیز دیگر استان‌هایی هستند که نرخ بیکاری دورقمی دارند.

از سوی دیگر اما بررسی‌ها نشان می‌دهند استان‌های مرکزی، سمنان و آذربایجان غربی با نرخ بیکاری به‌ترتیب ۴.۸ درصد، ۵.۶ درصد و ۵.۷ درصدی کمترین نرخ بیکاری در کشور را ثبت کرده‌اند.

نرخ بیکاری در شهرها بالاتر از روستاها

مطابق داده‌های مرکز آمار، نرخ مشارکت اقتصادی بهار ۱۴۰۳ در شهرهای ۴۰.۸ درصد و در روستاها ۴۲.۷ درصد ثبت شده است. این در حالی است که مشارکت اقتصادی شهرنشینان در مقایسه با بهار سال گذشته ۰.۳ واحد درصد رشد کرده اما نرخ مشارکت روستایی‌ها با افت ۰.۹ واحد درصدی در این مدت مواجه شده است.

همچنین آمارها نشان می‌دهند اگرچه نرخ بیکاری هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی کاهش یافته، همچنان شهرنشینان با بیکاری بیشتری مواجه هستند. نرخ بیکاری در شهرها از رقم ۹ درصد در بهار ۱۴۰۲ به ۸.۵ درصد در بهار ۱۴۰۳ افت کرده است. این نرخ در روستاها نیز از ۵.۶ درصد به ۵.۳ درصد کاهش یافته است. به‌علاوه، از بین جمعیت شهرنشین که در بازار کار فعالیت می‌کنند، ۶۰.۱ درصد در بخش خدمات، ۳۴ درصد در بخش صنعت و ۵.۹ درصد در بخش کشاورزی مشغول به کار هستند. در روستاها اما ۴۳ درصد در بخش کشاورزی، ۲۹.۷ درصد در بخش صنعت و ۲۷.۲ درصد در بخش خدمات فعالیت می‌کنند.

متن آگهی مزایده

سازمان بهزیستی کشور
دفاتر بهزیستی استان البرز

اداره کل بهزیستی استان البرز در نظر دارد نسبت به واگذاری صلحی واحد تجاری مجتمع بهزیستی شهید صدوقی واقع در کرج و واگذاری ساختمان صلحی آموزشی ماهدشت واقع در ماهدشت نرسیده به میدان نماز خ الزهرا جنب دفتر امام جمعه در قالب قرارداد اجاره یکساله اقدام نماید. لذا متقاضیان محترم می توانند با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس WWW.Setairan.ir نسبت به دریافت اسناد و شرایط برگزاری مزایده اطلاع حاصل نمایند. شناسه آگهی: ۱۷۵۲۴۰۳

روابط عمومی اداره کل بهزیستی استان البرز

یادداشت

منطق ساده تجارت (بخش اول)

در کشور ما ادبیات خودکفایی اقتصادی، عقبه تاریخی قدرتمندی دارد. مسالهای که درست در نقطه مقابل اجماع گسترده و عقیمدار اقتصاددان جریان اصلی قرار می‌گیرد. حال پرسش این است که طرفداران آزادی تجاری این مساله را چگونه تئوریزه می‌کنند و استدلال آنها در دفاع از آزادی تجاری چیست؟

جمعه گذشته نهمین رئیس جمهور کشور انتخاب شد. در نتیجه، ما با پایان چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، آرام‌آرام در حال ورود به عصر چهاردهمین دولت جمهوری اسلامی ایران هستیم. دولتی که با مسائل گوناگونی مواجه است. لکن، آنچه امروز محل سوال ملت ایران است، از این قرار است که دولت چهاردهم با چه ببینشی دست به تفسیر چهن خواهدزد؟ دولتی که رئیس آن از همان ابتدای دوران تبلیغات انتخاباتی، ادعا کرد که قرار است همه امور را به کارشناسان بسپارد و در نتیجه، تمام تصمیمات را متخصصان حوزه‌های مربوطه اتخاذ خواهدکرد. لکن، از همان ابتدا، برخی در برابر این ادعا پرسشی جدی مطرح ساختند. پرسشی از این قرار که سپردن امور به کارشناسان و متخصصان امر ادعایی مبهم است؛ زیرا در علوم انسانی برخلاف امور طبیعی، نزاع فکری بنیادینی میان متخصصان امر وجود دارد. بنابراین دولت چهاردهم باید دست به انتخاب بزند. به بیان دقیق‌تر، دولت چهاردهم قرار است از متخصصان کدام اردوگاه فکری برای تفسیر جهان و تجویز سیاست‌های خود بهره ببرد؟ به‌عنوان مثال، در حوزه مسائل اقتصادی، این دولت از متخصصان کدام اردوگاه بهره خواهد گرفت و در نتیجه، کدام تفسیر از جهان را مبنای مواجهه خود با مسائل پیش روی این دولت قرار خواهدداد؟

یکی از این مسائل مهم، مساله تجارت خارجی است. همان‌طور که در طول ایام تبلیغاتی مشاهده کردیم، دیدگاه‌هایی در کشور وجود دارند که مساله تجارت خارجی را اگر متموم نشمارند، آن را آن‌چنان نیز جدی تلقی نمی‌کنند. دیدگاه‌هایی که طرفداران قابل توجهی در کف جامعه دارد. طرفداران این دیدگاه، بیشتر تمرکز خود را بر روی «خودکفایی» قرار دادهاند. البته، ادبیات خودکفایی عقبه تاریخی عمیقی در کشور ما دارد. عقبه‌ایی که گاه خودکفایی را آن‌چنان هدف والایی قرار می‌دهد که هرگونه نقد به آن را گناه بزرگی تلقی می‌کند. وجود این عقبه تاریخی نشان می‌دهد که ادبیات خودکفایی محدود به یک یا چند جریان سیاسی نیست، بلکه یک انگاره ذهنی وسیع و قدرتمندی است که طرفدارانش در تمام طیفات اقتصادی و جریان‌های سیاسی کشور وجود داشته و دارند.

ادبیاتی که دست‌کم توسط جریان اصلی علم اقتصاد، کم‌وبیش رد می‌شود. در واقع، جریان اصلی علم اقتصاد، به جای تاکید بر ادبیات خودکفایی، از تجارت خارجی و اصل مزیت نسبی دفاع می‌کند. بنابراین اگر نباشد که به نظر کارشناسان و متخصصان اقتصادی متملق به جریان اصلی علم اقتصاد رجوع کنیم، باید تمام قد از تجارت خارجی و گسترش آن دفاع کنیم. در غیر این صورت، با رجوع به متخصصان اقتصادی که به اردوگاه‌های فکری دیگری تعلق دارند؛ احتمالاً نه‌تنها قرار نیست که از تجارت خارجی دفاع کنیم، بلکه شاید حتی قرار است که آن را متموم و عامل بدبختی تلقی کنیم. حل در اینجا یک پرسش مهم مطرح می‌شود؟ دولت چهاردهم متخصصان خود را از کدام اردوگاه فکری انتخاب خواهد کرد؟

واقعیت آن است که نگارنده نمی‌تواند به این پرسش جواب دهد. از این رو، ما در این یادداشت، به جای پاسخ به این پرسش، به بررسی این موضوع می‌پردازیم که چرا به زعم اقتصاددان جریان اصلی علم اقتصاد، این یک اصل بدیهی است که مبادله و تجارت خارجی به نفع همه است؟ ما برای انجام این کار از کتاب مبانی علم اقتصاد گریگوری منکیو، اقتصاددان آمریکایی بهره می‌بریم. همچنین، از مثال‌هایی استفاده می‌کنیم که دکتر مسعود نیلی، اقتصاددان شهیر ایرانی و استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه شریف، در کلاس‌های مبانی علم اقتصاد خود در بهار سال ۱۴۰۱ ارائه کرده‌اند.

منحنی مرز امکانات تولید

ما همه‌روزه از کالاهایی استفاده می‌کنیم که نه‌تنها خودمان آنها را تولید نکرده‌ایم، بلکه برخی از آنها حتی در کشور ما نیز تولید نشده‌اند. این کالاها هر کدام در بخش‌های مختلفی از جهان تولید شده‌اند. گوشی‌های همراه، لپ‌تاپ‌ها و نرم‌افزارهای ما همگی محصول تولید در کشورهای مختلف جهان هستند. ما حتی از موسیقی‌ها، فیلم‌ها و کتاب‌هایی استفاده می‌کنیم که لزوماً در داخل کشور ما تولید نشده‌اند. همچنین تمام پوشاک مصرفی ما نیز تولید کشور ما نیستند. حال در اینجا شاید یک پرسش به‌وجود آید. اینکه آیا بهتر است که همه این کالاها را خودمان تولید کنیم یا نه؛ برخی را خودمان تولید کنیم و برخی را از بیرون کشور وارد سازیم؟

ما برای پاسخ به این پرسش، فروضی را در نظر می‌گیریم. قصد ما از برقراری این فروض، ساده کردن دنیای پیچیده مقابل ماست تا بتوانیم این جهان پیچیده را تحلیل و تفسیر کنیم. در این راستا، شما تصور کنید که ما در یک جهان دو کالایی قرار داریم. جهانی که در آن تنها دو کالا تولید می‌شود: خودرو و کامپیوتر. همان‌گونه که در شکل ۱ مشاهده می‌کنید، ما اگر از تمام منابع خویش برای تولید این دو کالا بهره ببریم، با مجموعه‌ای از امکانات تولید مواجه می‌شویم که با منحنی آبی رنگ مشخص شده‌اند. تمام نقاط روی این منحنی، مجموعه نقاطی هستند که حداکثر امکان تولیدی ما را نشان می‌دهند. به این مجموعه نقاط، منحنی مرز امکانات تولید گفته می‌شود. حال در این شکل باید توجه داشت که اگر میزان تولید ما از دو کالا به اندازه نقطه الف باشد، در این صورت ما کمتر از امکانات موجود تولید کرده‌ایم. همچنین باید توجه داشت که بر اساس امکانات ما تولید در سطح نقطه د نیز ناممکن است.

بنابراین در اینجا یک پرسش به‌وجود می‌آید؟ اینکه ما چگونه می‌توانیم به نقطه د برسیم. علم اقتصاد بیان می‌کند که ما برای دستیابی به این نقطه دو راه داریم: یک راه افزایش سطح بهره‌وری است و یک راه دیگر مبادله یا همان تجارت است. پرداختن به مساله از نقای سطح بهره‌وری بحث ویژه خود را دارد، ما در این یادداشت تنها بر روی مساله مبادله یا همان تجارت می‌پردازیم. اینکه چگونه تجارت به ما کمک می‌کند تا نقطه د را محقق کنیم؟ لکن، پیش از پرداختن به این موضوع، ما باید یک مفهوم مهم در این شکل را برای شما بیان کنیم. این مفهوم «هزینه فرصت» است.

البرز نظامی
Alborz.payam@gmail.com